

B O J O V N Í C I B O Ž Í

N A P S A L V Á C L A V K R O N U S

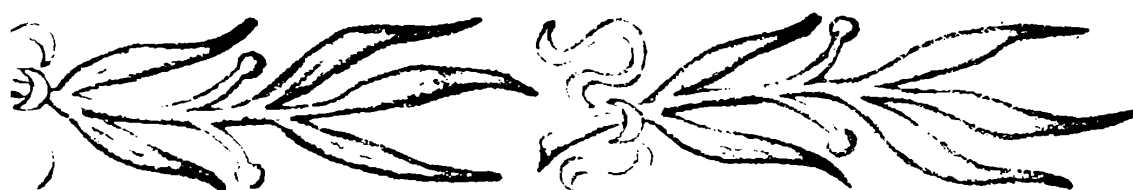

E Š I T 1

C E N A 50 H A L.

SVATÝ JAN Z BOHA,
PŘÍTEL NEMOCNÝCH.

NAKLADATELSTVÍ KROPÁČ & KUCHARSKÝ

S V J A N Z B O H A ,
P Ř Í T E L N E M O C N Ý C H .

DNE 8. BŘEZNA.

* 1495 † 1550

PRAHA.

NAKLADATELSTVÍ KROPÁČ & KUCHARSKÝ.

1933.

»B O J O V N Í C I B O Ž Í«
NAPSAL VÁCLAV KRONUS.

SEŠIT 1.

S V J A N Z B O H A,
P Ř Í T E L N Ě M O C N Ý C H.

»Co si počnu? Kam se ten náš chlapec asi poděl?!« hořekovala nad svým osmiletým synkem ustaraná matka. »Je ten tam, jako když se do země propadne. Vydal se asi nazdařbůh do světa s tím poutníkem, který byl u nás včera noclehem. Ano, Jan má vznětlivou mysl, na niž poutníkovy vypravování o krásách města Madridu jistě působilo tak, že podlehl touze, aby je spatřil!«

Chuděrka matka chodila ve dne v noci po městečku i okolí, všude se po hochovi nadarmo shánějíc. Konec konců vážně se z toho roznemohla a zakrátko umřela. Manžel její zanevřev pak na svět docela, vstoupil do kláštera františkánského v Lisaboně, kde až do smrti Bohu věrně sloužil.

Nepředložený kousek ten vyvedl ve svém mládí sv. Jan Boží, který se narodil r. 1495 z rodičů prostých a zbožných v městečku Montemoru v Portugalsku. Za pošetilost, které se dopustil z nevědomosti, potom velmi pykal.

Matka jeho měla pravdu. Jan omámen pout-

níkovým vypravováním, přidružil se potají k němu. Pět dní šli spolu jako nejlepší přátelé. Když dospěli Oresopy v Kastilii, najednou poutník Jana zrádně opustil. Chlapec jsa v úzkých, nemálo tomu byl povděčen, že jakýsi hospodář vzal ho k sobě z útrpnosti a ustanovil ho pasákem ovčí.

Jan se činil seč byl, aby se pánu svému poctivostí a snaživostí svou co nejvíce zavděčil. Není divu, že došel u něho brzo velké přízně. Mnoho roků mu pak věrně sloužil. Když však mu bylo dvacet let, pojala ho znenadání neodolatelná touha po cestování. V tu dobu jako na zavolanou najímal hrabě z Oropesy v okolí dobrovolníky za žoldnéře, kteří měli s vojskem císaře Karla V. táhnouti proti králi francouzskému Františku I.

To byla voda na Janův mlýn. Bez rozmyslu dal se na vojnu, chtěje spatřiti cizí kraje a zkusiti svého štěstí v bojích. Na vojně však štěstí mu nekvetlo. Spadnuv s koně, těžce se zranil a posměch za to utržil. Jakmile se však pozdravil, byl poslán, aby střežil válečné kořisti. Jan byl při tom tak neobezřelý, že věci ty někdo ukradl, aniž on o tom věděl. Měl za to býti potrestán na hrdle. Dostav však milost, byl vyhnán s hanbou od vojska.

Vrátiv se pak k pánu svému jako opářený, sloužil mu zase několik roků velmi svědomitě. Sotvaže trochu okřál na těle i na duchu, dal se po druhé na vojnu. Tenkrát účastnil se bojů ve vojsku císaře Karla V. proti sultánovi Solima-

novi. Za válečného tažení dostal se až do Uher a do Polska a všude osvědčil svou statečnost.

Po válce octl se Jan zase ve své vlasti. Stala se s ním však velká změna. Zbožnost i mravnost jeho byla ta tam. Ani z nejhorších výstředností nedělal si nyní svědomí. Nevěda ve své těkavosti, kam by se poděl a čeho by se chopil, odebral se do svého rodiště, kde však klidu nedošel.

Dověděv se od svých krajanů, že rodiče jeho jsou již dávno na pravdě Boží a že jim svým nepředloženým kouskem zasadil krutou ránu, hořce svého mladistvého poblouzení litoval a vida nezbytí, pustil se nazdařbůh do světa.

Dostav se po mnohém utrpení až k městu Seville, vzal zavděk službou u jakési statkářky, která ho přijala za ovčáka. Hlídaře den co den veliké stádo ovcí, šel do sebe. Život nemravný počal se mu hnusiti. Maje lítost pro své rodiče, že je svým nevděkem připravil do hrobu, rozhodl se, že bude činiti pokání.

Za tou příčinou vypravil se do Afriky, chtěje se ujímati křesťanských otroků a zajatců. Hned s počátku velmi tam prospěl jistým manželům a čtyřem jejich dceruškám, kteří jsouce vypovězeni z Portugalska, hledali útočiště v Africe. V městě Ceutě navštívila ubožáky ty těžká nemoc. Jan vida, že jsou bez peněz, chopil se nádenické práce, aby je uživil.

Bylo to těžké břímě, které vzal Jan na sebe. Nesl je však rád a při tom obracel též pozornost svou k otrokům a zajatcům, kteří tam hladem

a duševními útrapami až hrůza strádali. Poznav z okolností zakrátko, že nikdy nebude s to, aby chud'asům těm útrapy jejich aspoň trochu zmírnil a z moci ukrutných Turků je vysvobodil, odhodlal se dle rady svého zpovědníka, že se vrátí bez prodlení do vlasti.

Octnuv se doma, živil se v Gibraltaru a v Granadě obchodem s katechismy a s náboženskými knihami a obrázky. Vydělal na tom tolik peněz, že o budoucnost svou báti se nemusil. Do jeho života však zasáhla nenadále Prozřetelnost.

Jan účastniv se jednou v chrámu u sv. Šebestiana výroční pouti, velmi v Granadě oblíbené, stavěl se též na kázání, které měl věhlasný duchovní řečník Jan z Avily. Přesvědčivá slova kazatelova působila na mysl jeho tak, že dav se do usedavého pláče, odešel rychle z kostela. Na ulici počínal si pak jako šílenec, takže byl odylečen do ústavu choromyslných.

Opatrovníci majíce Jana pod svou mocí, ztrýznili ho až běda, jak tehda bývalo ve zvyku. Brzy potom navštívil ho Jan z Avily, který mu vše rozmluvil a přiměl ho k tomu, aby s myslí klidnou a trpělivou snášel kříž, kterým ho Bůh navštívil. Jan poslechnuv ho, choval se potom tak, že i nemocným posluhoval, nabádaje je k pokoře a ke kajícínosti.

Když byl puštěn na svobodu, obchodoval Jan v Granadě se dřívím, aby sehnal nějaké peníze. Zanedlouho pomocí dobrodinců najal dům, v němž s láskou křesťanskou sloužil 50 nemoc-

ným, kteří, nemajíce přístřeší, byli vydáni na pospas kruté smrti. Jan je shledával, do nemocnice vodil, někdy též nosil, myl je, čistil, o léky se jim staral, těšil je a po žebrotě chodil, aby dílo jeho prospívalo. Nejen o nemocné, nýbrž i o pobloudilé dívky a nezdárné děti měl velikou péči, veda je k tomu, aby se daly na pokání.

Sám na sebe byl Jan velmi přísný. Co den prodléval několikrát na zbožných modlitbách. Jedl skrovně, a šat jeho zpravidla býval až hrůza chatrný. Přes to měl nepřátele, kteří dali příčinu k tomu, že ho arcibiskup granadský jednou zavolal, aby se o jeho pokoře přesvědčil. Jan na jeho otázky odpověděl skromně: »V nemocnici mé kromě mne jsou všichni hodní. Pán Ježíš však řekl: Nechte koukol mezi pšenicí až do žní!« Tím si lásku arcibiskupovu získal nadobro.

Biskup tuyský jsa tou dobou předsedou královské komory, navštívil jednou Janovu nemocnici. Vida na vlastní oči, že se Jan stará o tělesné a duševní blaho svých nemocných co nej-svědomitěji, nazval ho Janem Božím. Jméno to mu pak zůstalo.

Jan maje stále na mysli hrozné postavení lidí bez přístřeší, získal a dal do pořádku pro ně starý a zaniklý klášter v Granadě. Zapletl se tím do dluhů. Nic si z toho však nedělal. Bos a s hlavou nepokrytou chodil po celém kraji, sbíraje almužny. Sám král a jeho dvořané zahrnovali ho svou přízní co nejvíce.

Bylo mu vskutku všude velmi přáno. Šlechtic Bibera jednou chtěje nabýti jistoty, zda Jan s almužnami dobře nakládá, dal mu značnou sumu peněz a téhož večera, převlečen jsa za žebráka, zastavil ho na ulici za tmy a prosil ho o almužnu. Jan mu dal všechny peníze, které od něho byl dostal. Bibera mu pak z dluhů šlechtě pomohl.

Jan, jsa 55 roků stár, nápadně scházel. Zkrátka bylo s ním tak zle, že smrt ho dne 8. října r. 1550 zachvátila. Tělo jeho jest pochováno v Granadě. R. 1690 byl prohlášen za svatého.

Někteří nadšenci jdouce ve šlépějích sv. Jana Božího, založili později řád milosrdných bratří, který obral si za účel ošetřovati bezplatně nemocné jakéhokoli vyznání náboženského. U nás odedávna milosrdní bratří v několika svých nemocnicích blahodárně působí ke zdraví a k mravnímu i náboženskému povznesení lidí nemocných.

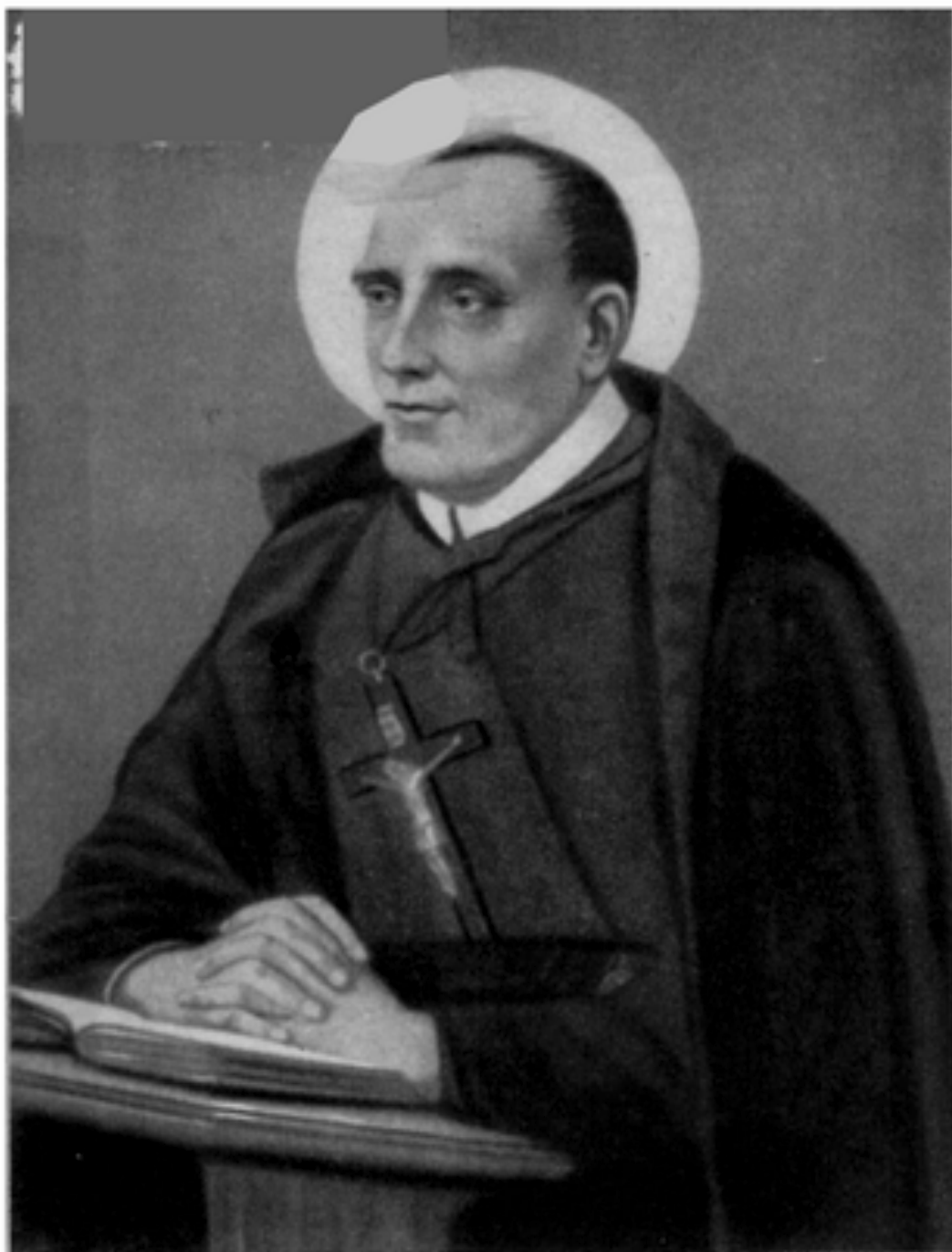
»Nelenuj navštívit nemocného, neboť pro to budeš více milován.«

(Sir. 7., 39.)

VEŠKERÁ PRÁVA VYHRAZENA

Nihil obstat. Dr. J. Beran, censor. Imprimatur. Dr. Th. Opatrný,
Vicarius generalis. Pragae, die 22. Februarii 1933

N.: 1906.

SV. KLEMENT MARIA HOFBAUER,
APOŠTOL VELKOMĚSTSKÉHO LIDU.

NAKLADATELSTVÍ KROPÁČ & KUCHARSKÝ

**SV. KLEMENT MARIA HOFBAUER,
APOŠTOL VELKOMĚSTSKÉHO LIDU.**

DNE 15. BŘEZNA.

*** 1751 † 1820**

PRAHA.

NAKLADATELSTVÍ KROPÁČ & KUCHARSKÝ.

1933.

»B O J O V N Í C I B O Ž Í«
N A P S A L V Á Č L A V K R O N U S .

SEŠIT 3.

S V . K L E M E N T M A R I A H O F B A U E R ,
A P O Š T O L V E L K O M Ě S T S K Ě H O L I D U .

Po živé ulici varšavské běře se vážným krokem kněz, oděný prostým řeholním šatem. Bledá jeho tvář jest usměvavá, a z jiskrných očí hledí mu vlídnost. Mnozí lidé ho zdvořile pozdravují, někteří však najednou pozastavují se nad tím, že řeholník ten míří do kavárny, která netěší se dobré pověsti.

Kněz neohlížeje se na soud lidí, práh kavárny překročuje. V zápětí stojí u stolu, kde několik pánů hraje v karty.

»Prosím za almužnu pro opuštěné sirotky,« praví kněz zkroušeně. Vtom jeden z hráčů sebou nevrle trhne a vyplije se mu do tváře.

»To jste dal mně a nyní dejte, prosím, něco mým sirotkům,« praví klidně kněz a otírá si kapesníkem obličej. Neurvalec jde do sebe a obratem dává řeholníkovi značnou sumu peněz, prose jej snažně, aby mu unáhlení jeho prominul.

Řeholníka toho dobře známe. Jest to náš krajan sv. Klement Maria Hofbauer, který se narodil 26. prosince r. 1751 v Tasovicích u Znoj-

ma, kamž se jeho otec Pavel Dvořák z Mor. Budějovic přestěhoval. Tasovičtí Němci zvykli si jmenovati ho Hofbauer, a jméno to rodině navždy zůstalo.

Když bylo Klementovi půl sedma roku, zemřel mu otec, který byl řezníkem. Vdova po něm měla krušné postavení, neboť měla se starati sama o 12 dětí, jimž bylo třeba zabezpečiti budoucnost.

»Zde jest nyní tvůj otec,« řekla po pohřbu manželově malému Klementovi, ukazujíc na hřbitovní kříž. »Přičiň se, abys chodil vždy po cestě, která se jemu líbí!«

Těmi slovy bez svého vědomí naznačila synu svému cestu do budoucnosti. Klement od té doby toužil státi se knězem. Matka však nemajíc peněz nazbyt, dala ho na pekařství. Klement vyučiv se řemeslu, dostal se pak do pekárny premonstrátského kláštera v Louce u Znojma za dělníka. Tamní opat, Řehoř Lambek, si ho tak oblíbil, že mu dopřál, aby na klášterním gymnasiu jejich studoval.

Klement dokončiv průpravná studia, octnul se znenadání na holičkách, neboť mecenáš jeho právě v tu dobu zemřel. Nevěda si rady, stal se v Milfroně u Znojma poustevníkem. Po dvou letech, když císař Josef II. zakázal poustevnický život, odebral se do Vídně, kde pracoval v pekařské dílně, hoře stále touhou státi se knězem.

Našetřiv si pak něco peněz, odebral se s druhem svým Kuncmanem do Říma. Pouť ta půso-

bila naň takovým dojmem, že počal v malebném zátiší u Tivoli poustevničit. Tamní biskup dal mu jméno Klement, kterého pak užíval až do smrti přes to, že na křtu sv. dostal jméno Jan. Poustevničení probudilo v něm opět prudkou touhu po důstojnosti kněžské. K tomu konci vrátil se zakrátko do Vídně, kde řízením Božím umožnily mu další studie tři bohaté dámy, do jejichž přízně vloudil se tím, že jim ochotně doběhl pro povoz, když pro veliký liják nemohly se z velechrámu u sv. Štěpána dostat domů.

Na studiích (1772—1776) vešel v přátelství s Tadeášem Hýblem, synem revírníka z Čermné u Lanškrouna, který toužil též po stavu kněžském. Klement podporoval ho seč byl a r. 1784 putoval s ním o prázdninách do Říma, kde oba vstoupili do řeholní družiny redemptoristů.

Zakladatel této řehole, sv. Alfons z Liguori, byl tehda ještě na živu. Raduje se nemálo z toho, že i ze severních zemí se pro jeho dílo dva mladí muži nadchli, zahrnul je takovou přízní, že Hofbauer i Hýbl složivše za rok řeholní sliby, dosáhli též svěcení kněžského. V zápětí pak byli posláni do Vídně, aby tam jako misionáři působili.

Ve Vídni však narazili na takové překážky, že zamířili odtud do Polska, kde přičiněním apoštolského nuncia Saluzza byli ustanoveni za duchovní správce varšavského kostela u sv. Benno, apoštola severních Slovanů.

Ve Varšavě rozvinul Klement velkolepou a nadmíru záslužnou činnost. Obnoviv kostel a zbudovav klášter, dosáhl u lidí tolik přízně, že pomocí jejich zakládal sirotčince a útulny pro strádající lidi, sbíraje obětovně sám pro ně almužny.

Dílo, kterého se podjal, sílu jednoho člověka přesahovalo. Pomocen mu při něm byl krajan jeho P. Hýbl, Polák P. Podgórski, Francouz P. Passerat a nemálo též bratr laik Kuncman, bývalý jeho kamarád, který se k němu na cestě do Polska připojil.

Klement pracoval s nimi do úpadu o to, aby náboženský a mravní život polského lidu, častými válkami velmi zpustlého, povznesl na výši katolíků horlivých. Za tím účelem zpovídal Klement a jeho spolubratři den co den od časného rána a pozdě do noci. V neděli mívali zpravidla pět kázání a odpoledne konávali s věřícími křížovou cestu a jiné pobožnosti.

Úžasná námaha ta přinesla brzo hojné ovoce. R. 1807 podali redemptoristé 104.000 kajícníkům Tělo Páně. Král polský, Stanislaw Poniatowski, vážil si Klementa pro jeho zásluhy tak, že ho vyznamenal řádem Bílého orla, který mu sám odevzdal.

Nadějné dílo to bylo r. 1807 bohužel nenadále pádem království polského potlačeno. Varšava na rozkaz panovačného Napoleona dostala se pod správu saského Bedřicha Augusta. Redemptoristé v těžkých těch dobách vytrpěli ve Var-

šavě veliká příkoří. Francouzské vojsko je všude zesměšňovalo a nakonec se zasadilo o to, že byli redemptoristé z Polska vyhnáni. P. Hýbl, nakaziv se od italských vojáků, nemocných na tyfus, pohromy té se již nedočkal.

Klement, jsa churav a bez peněz, pustil se pak na cestu do Vídně. S bídou dovlékl se do svého rodiště. Tam pobyl nějaký čas u své sestry a když se trochu sebral, dal se na další cestu. Dospěv cíle, byl ve Vídni pod přísným dozorem policie. Teprve po čtyřech letech získal si přízeň u arcibiskupa Hohenwarta, který ho pak ustanovil duchovním správcem voršilek.

Ve Vídni byl tou dobou náboženský život v hlubokém úpadku. Klement jal se na kazatelně slovy jadrnými burcovati lid z náboženské lhostejnosti, strhuje na sebe pozornost všech Vídeňáků. S kazatelnou hřímá na hříšníky jako lev, zato ve zpovědnici choval se ke kajícím jako beránek.

Zakrátko byl pro svou apoštolskou horlivost oblíben v celičké Vídni. Počala si ho vážiti šlechta, učenci, bohatí měšťané a zejména lid prostý a nuzný, pro jehož tísně míval Klement vždy srdce. Jako pravý otec staral se o nemocné a ujímal se studentů. Také o český lid ve Vídni měl velikou péči. Nehynoucích zásluh však dohlý si tím, že pomocí šlechtice Klinkovstrema, kterého na katolicismus obrátil, založil ve Vídni velký katolický ústav, kde bylo v bázi Boží vychováno mnoho jinochů, kteří pak církvi sv. v Rakousku velmi prospěli.

Proti Klementovi vystoupili r. 1819 zarytí jeho odpůrci, kteří přiměli úřady k tomu, že měl Klement na vybranou buď vystoupiti z řehole nebo vystěhovati se za hranice. Z té tísně pomohl mu sám císař František I., který na něj nedal dopustiti, ba dokonce na snažné jeho prosby dal svolení své k tomu, aby redemptoristé v zemích rakouských misionářskou činnost rozvinuli.

»Dosud zakoušel jsem samá příkoří, nyní však očekává mne samá sláva, a proto chci již umřítí!« zvolal Klement nadšeně, když se o tom rozhodnutí dověděl. Potom skutečně brzy vážně onemocněl a 15. března r. 1820 zemřel. Tělo jeho odpočívá nyní ve chrámu u Matky Boží ve Vídni na Nábřeží. Papež Pius X. prohlásil ho 20. května r. 1909 za svatého.

»On byl poslán od Boha ku pokání lidu,
i odstranil ohavnosti bezbožnosti. Tíhl
ku Pánu svým srdcem a za dnů hříchů
držel se pevně zbožnosti.«

(Sir. 49, 3—4.)

VEŠKERÁ PRÁVA VYHRAZENA

Nihil obstat. Dr. J. Beran, censor. Imprimatur. Dr. Th. Opatrný,
Vicarius generalis. Pragae, die 22. Februarii 1933

N.: 1906.

B O J O V N Í C I B O Ž Í

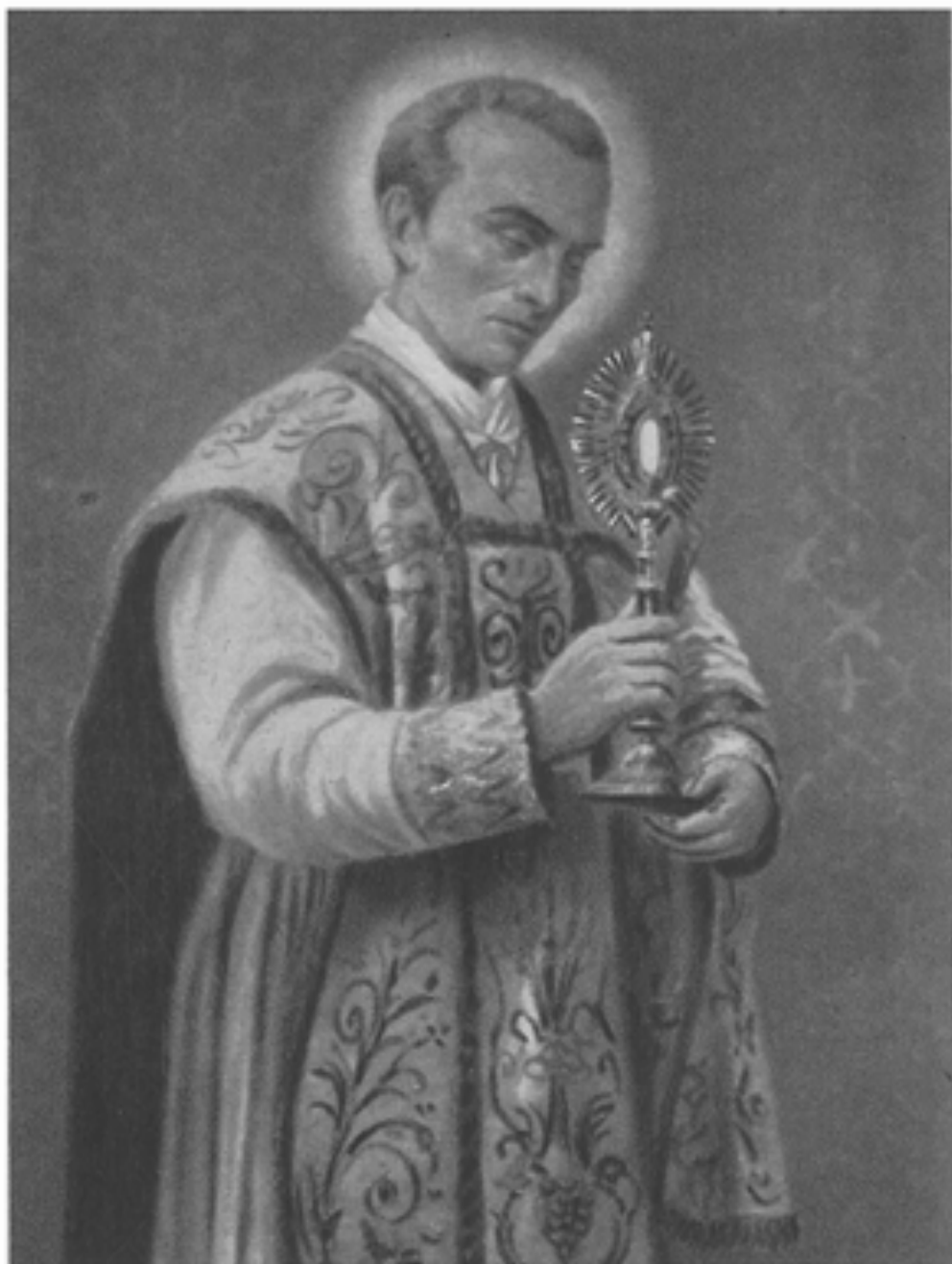

N A P S A L V Á C L A V K R O N U S

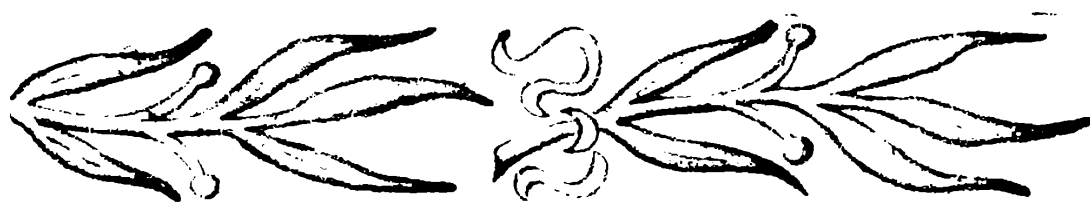

S E Š I T 3

C E N A 50 H A L.

BL. PETR JULIAN EYMARD,
původce nynějšího ruchu
eucharistického.

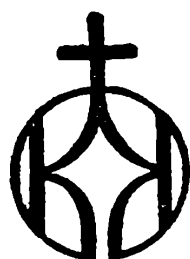

NAKLADATELSTVÍ KROPÁČ & KUCHARSKÝ

BL. PETR JULIAN EYMAR D.,
PŮVODCE NYNĚJŠÍHO RUCHU EUCHARISTICKÉHO.

DNE 1. SRPNA.

*** 1811 † 1868**

PRAHA.
NAKLADATELSTVÍ KROPÁČ & KUCHARSKÝ.
1933.

»B O J O V N Í C I B O Ž Í«
N A P S A L V Á C L A V K R O N U S.

SEŠIT 6.

B L. J U L I A N E Y M A R D,
PŮVODCE NYNĚJŠÍHO RUCHU EUCHARISTICKÉHO

Prostá venkovská svatyně, zadýchána vůní kadidla a provanuta posvátným tichem. Živé duše v ní není: Vtom u sakristie otvírají se dveře, a v nich stojí klučík. Chvíli na všechny strany se zpytavě ohlíží a pak krade se opatrně k hlavnímu oltáři. Tam zbožně pokleká a v zářepětí sahá po zvonku, který na posledním stupni nechali ministranti. Již zvonek má a schovává jej rychle pod kabát, jako by byl uchvátil vzácný poklad. Potom jako myška vklouzne mrštně do sakristie, kde střetne se s kostelníkem.

»Co to máš pod kabátem?« uhodí na něj kostelník zhurta. Chlapec upadáje v nemalé rozpaky, teprve po chvíli ukazuje mu bojácně zvonek.

»Proč jej sem neseš?« mrzí se na něj kostelník. »Což nevíš, že zvonek se zpravidla nechává u oltáře, protože tam patří?!«

»Chtěl jsem jej tam zítra zase dát,« omlouvá se ze svého pochybení klučík. »Mně jde o to, aby žádný jiný ministrant než já nemohl nikdy jíti s knězem k oltáři!«

Takové nápady měl bl. Petr Julian Eymard

ve svém dětství, kterého zažil ve francouzském městě La Mure, kde se 4. února r. 1811 narodil. Otec jeho provozoval řemeslo kovářské, tesařské a nakonec měl mlýn na olej. Žil ctnostně, a jeho manželka vyznačovala se též opravdovou zbožností.

Malého Petra vodívala co den do kostela, nabádajíc ho svým příkladem i slovy k tomu, aby lnul se vší vroucností k Nejsvětější Svátosti Oltářní. Petr skutečně již ve svém útlém mládí prodléval rád u svatostánku. Sestře své Marianě, která ho mívala pod dozorem, nejednou potají unikl do chrámu. Když ho tam Marianna konec konců našla, chlácholíval ji slovy: »Modlím se tu, neboť jsem zde Pánu Ježíši zcela nablízku!«

Když bylo Petrovi pět roků, šla Marianna po prvé k sv. přijímání. Petr ji tenkrát žádal: »Pomodli se k Pánu Ježíši za mě, abych se stal jednou knězem!« O tři leta později chtěl sám přijmouti svátost pokání. Domácí duchovenstvo vymluvilo se mu na jiné naléhavé práce, Petr však nepovolil. Za veliké sněhové vánice vydal se do sousední farnosti, kde touha jeho byla ukojena. Potom přijímal sv. svátosti z vlastní vůle velmi často, záře při tom po každé nevýslovnou radostí.

Otec měl Petra k tomu, aby převzal po něm živnost. Petr však potají učil se latině a otce po několika letech obměkčil snažnými svými prosbami, že mu dovolil, aby vstoupil v Marseille do řehole oblatů neposkvrněné Panny

Marie, kterou založil Eugen z Mazenodu. V klášteře pobyl však pouze nějakou dobu, neboť jsa chatrného zdraví, musil se odebrati domů, kde byl na zotavené dvě leta. Když mu zemřel otec, přičinil se zakladatel oblatů o to, že byl Petr přijat v Grenoblu do kněžského semináře, kde byl r. 1834 vysvěcen na kněze.

Jako mladý kněz byl ustanoven kaplanem v Chatte. Co den připravoval se ke mši sv. zbožnými modlitbami a často za den navštěvoval zpravidla Krista Pána ve svatostánku. Není divu, že práce jeho na té farnosti měla překrásné výsledky.

K svému starému faráři byl Petr tak pozorný, že po únavné práci v rozsáhlé farnosti hrával s ním, aby ho vyrazil ze starostí, někdy též v karty, přes to, že si v tom nikdy neliboval.

R. 1837 stal se Eymard farářem v Monteynardu. Osadu svou jal se spravovati tak, že zanedlouho nevyrovnala se jí v náboženské horlivosti žádná farnost v celé diecési. Naváděje lid k opravdovému křesťanskému životu, kladl zvláštní důraz na to, aby všichni, dospělí i děti, měli živou víru ve Svátostného Spasitele. To právě dalo příčinu ke zdaru, kterým pastýřská jeho činnost v Monteynardu byla skvěle korunována.

Eymard však, prahna po životě dokonalejším, vzdal se r. 1839 fary a vstoupil zase do řehole oblatů, kteří mají též jméno maristé. Složiv za krátko řeholní sliby, stal se pak duchovním rádcem v chlapeckém semináři v Belley. R.

1844 zastával již Eymard úřad provinciála v Lyoně, počínaje si velmi rozšafně. Poté stav se r. 1851 představeným koleje v La Syene sur Mer, měl dobrou příležitost k častějším návštěvám Nejsvětější Svátosti, k níž choval čím dál větší úctu.

Tam uzrál v něm úmysl založiti zvláštní řeholní družinu, která by si obrala za účel Svátostného Spasitele ustavičně uctívati, úctu k němu prohlubovati a všude co nejhorlivěji šířiti.

Papež Pius IX. úmysl jeho schválil. Eymard byl tomu nemálo povděčen. Překonav pak velké obtíže, dosáhl konečně toho, že byl z řehole propuštěn. R. 1857 získává již v Paříži dům a kapli, kde zahajuje ustavičné klanění se Kristu Svátostnému a zakládá k tomu konci řeholní družinu kněží Nejsvětější Svátosti (eucharistijnů), jejíž členové zavazují se slibem prodlévati denně 3 hodiny v různých dobách na modlitbách před vystavenou Nejsvětější Svátostí a s horlivostí apoštolskou vésti k tomu věřící.

Eymardovi vedlo se v Paříži s počátku špatně. Lid měl ho za přepjatého blouznivce, roztrušuje o něm pomluvu, že utekl z kláštera. Mnozí dokonce hořeli proti němu takovou nenávistí, že mu činili příkoří neuvěřitelná.

Avšak Eymarda to neodradilo. Pracoval k cíli svému tím vytrvaleji. Zanedlouho založil též řeholní družinu služebnic Nejsvětější Svátosti a bratrstvo Nejsvětější Svátostí pro lidi ve světě žijící, které Apoštolská stolice povýšila na arcii-

bratrstvo, nadavši je mnohými odpustky. Pro kněze světské zřídil Eymard spolek adoratorů Nejsvětější Svátosti, jehož členové mají povinnost rozjímati týdně celou hodinu před svatostánkem.

»To není mé dílo,« říkával pokorně o všech těchto zřízeních. »Nejsvětější Svátost ustanovil sám božský Spasitel, a úcta k ní jest závazkem všech věřících odjakživa!«

Eymard pěstoval přátelské styky se sv. Janem Vianneyem, farářem v Arsu, který podporuje snahy jeho modlitbou a radou, nadchl pro jeho dílo zbožnou dívku, jménem Marketu, která se stala první představenou řehole služebnic Nejsvětější Svátosti.

Eymard usiluje neúnavně o rozšíření a prohloubení úcty k Nejsvětější Svátosti, mívá často kázání eucharistická v pařížských i venkovských chrámech a několikrát za rok vedl zpravidla duchovní cvičení pro řeholníky, kněze světské i pro laiky. Mimo to sepsal o Nejsvětější Svátosti mnoho poučných knih, které jsou všechny přeloženy do češtiny.

Jest jisto, že Eymard zakusil mnoho ústrků a bolů. Kdykoli ho potkalo nějaké zklamání, po každé ulevoval si slovy: »Buď Pán Bůh za všechno pochválen! Láska vyžaduje ctnosti a utrpení lásky!« Při tom se zpravidla spokojeně usmíval a ke každému býval tím laskavější. Spolubratři, kdykoli ho viděli veselého, věděli ihned, kolik uhodilo, šeptajíce si: »Pán Bůh

jistě zase na našeho otce dopustil nějaký těžký kříž!«

Ustavičná námaha a strádání podťalo konec konců Eymardovy životní síly, takže 13. července r. 1868 musil se odebrati dle rady lékařské do svého rodiště, aby se tam zotavil. Na cestě však se mu přitížilo. Dospěv cíle, musil ulehnouti. Sestra jeho Marianna, která mu byla vždy věrně oddána, obětovně mu posluhovala. Ale Eymardovi nebylo již pomoci, neboť dne 1. srpna r. 1868 skončil, raněn byv mozkovou mrtvicí.

Tělo jeho od r. 1877 odpočívá v Paříži. Apoštolská stolice prohlásila ho r. 1925 za blahoslaveného. Eucharistini působí od r. 1912 se zdatem v Brně na Moravě.

»Já jsem chléb živý, jenž s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z chleba toho, živ bude na věky. A chléb, který já dám, tělo mé jest, které dám za život světa.«

(Jan 6, 51—52.)

VEŠKERÁ PRAVA VYHRAZENA

Nihil obstat. Dr. J. Beran, censor. Imprimatur. Dr. Th. Opatrný,
Vicarius generalis. Pragae, die 22. Februarii 1933

N.: 1906.

B O J O V N

N A P S A L V Á C L A V K R O N U S

S E Š I T 6

C E N A 50 H A L

Sv. Norbert,
zakladatel řádu premonstrátského
a ochránce český.

NAKLADATELSTVÍ KROPÁČ & KUCHARSKÝ

S V. N O R B E R T,
ZAKLADATEL ŘÁDU PREMONSTRÁTSKÉHO
A OCHRÁNCE ČESKÝ.

DNE 6. ČERVNA.

*** 1082 — † 1134.**

PRAHA.
NAKLADATELSTVÍ KROPÁČ & KUCHARSKÝ.
1934.

»B O J O V N Í C I B O Ž Í«

Životopisy svatých, blahoslavených a ctihodných
služebníků Božích.

N A P S A L V Á C L A V K R O N U S .

- č. 1. Sv. Jan z Boha, přítel nemocných
- č. 2. Sv. Vincenc z Paula, apoštol lásky k bližnímu
- č. 3. Sv. Klement M. Hofbauer, apoštol velkoměst. lidu
- č. 4. Sv. Bernardetta Soubirousová, pasačka lurdská
- č. 5. Sv. Gabriel Possenti, vzor a ochránce mládeže
- č. 6. Bl. Petr Julian Eymard, původce nynějšího ruchu eucharistického
- č. 7. Ct. Anna Kateřina Emmerichová, stigmatisovaná služebnice Boží
- č. 8. Bl. Mlada Přemyslovna, ochrankyně čes. nár.
- č. 9. Bl. Jan Sarkander, vzor křest. statečnosti
- č. 10. Sv. Jan Berchmans, ochránce mládeže
- č. 11. Sv. Johana z Arku, statečná Panna Orleánská
- č. 12. Sv. Jan Nepomucký, mučedník zpověd. tajemství
- č. 13. Sv. Efrém Syrský, učitel církevní
- č. 14. Sv. Zita, ochrankyně lidí služebných
- č. 15. Sv. Jan Eudes, původce úcty k Bož. Srdci P. a P. M.
- č. 16. Bl. Ondřej Bobola, bojovník za sjednocení pravoslaví s církví svatou
- č. 17. Sv. Jan Nep. Neumann, první čes. bisk. v Sev. Americe
- č. 18. Sv. Norbert, zakladatel řádu Premonstrátského
- č. 19. Sv. Václav, mučedník a dědic země české
- č. 20. Sv. Prokop, opat a ochránce český
- č. 21. Sv. Lidmila, prvomučednice a matka čes. národa
- č. 22. Sv. Vojtěch, biskup, mučedník a ochránce český
- č. 23. Sv. Antonín, velký divotvorce

VE VYDÁVÁNÍ SE POKRAČUJE!

Nihil obstat. Mons. Dr. Carolus Vrátný, censor. Imprimatur
Dr. Th. Opatrný, vicarius generalis. Pragae die 12. Martii 1934.
Nr.: 2559.

Na břehu Rýna v městě Santenu narodil se asi r. 1082 světec, který se předkům našim tak zalíbil, že ho dne 30. dubna r. 1627 arcibiskup pražský, kardinál Harrach, prohlásil slavnostně za ochránce českého.

Jest to sv. Norbert, který pocházel z rodiny hrabat Genepských, spříbuzněných s rodem císaře Jindřicha IV. Otec jeho se jmenoval Heribert a matka Hedvika, která byla z rodu vévodů Lotrinských.

Norbert byl již v dětství ducha velmi bystrého. Rodiče dopřáli mu tedy vzdělání vyššího a co možná všestranného. Učení mu šlo vždycky dobře, při tom však se cvičil rád a horlivě v jízdě na koni i v zápolení se zbraní, jak se na hraběcího synka v té době slušelo.

Podle neblahého zvyku tehdejšího vstoupil Norbert jako jiní mladší synové šlechtických rodů do stavu duchovního, aby si opatřil výnosné církevní obročí. Štěstí mu přálo, neboť se stal kanovníkem ve svém rodišti, Santenu.

Norbert vyznačuje se uhlazeností mravů a sličností, těšil se všude zvláštní oblibě. Bohaté příjmy sváděly jej k tomu, že oddával se lehkomyslně a náruživě radovánkám, ba i rozkošnictví, jimiž byl tak zaujat, že domluv nedbal.

V létě r. 1115 vyjel si na koni, doprovázen jsa sluhou, do vesnice Vredenu, kde se měla sejíti veselá společnost šlechtických světáků, kteří tam chtěli své rozmařilosti pustiti uzdu. Na cestě však byl překvapen nenadálou bouří.

Norbert pobodl koně a hnal se úprkem kupředu, aby se dostal co nejdříve pod střechu, neboť se strhl právě silný liják. Znenadání však za

strašlivého rachotu sjel blesk právě u něho do země. Norbert jsa omráčen, klesl s koně k zemi.

Probrav se asi za hodinu z mrákot, vrátil se domů. Uznáváje, že zázrakem byl před smrtí zachráněn, pokládal to za velikou milost Boží. Potom jal se vážně přemýšlet o dosavadním svém lehkomyšlném životě a konec konců vstoupil do benediktinského kláštera v Siegburku u Kolína nad Rýnem, kde delší dobu činil upřímné pokání a pak se dal vysvětit na kněze.

Vrátiv se do Santenu, přičiňoval se horlivě o to, aby obnovil značně pokleslou kázeň kanovnícké kapituly, jejímž byl členem. Bohužel však narazil tam na silný odpor. Mladší kanovníci postavili se pobouřeně proti němu a tropili si z něho posměšek, že najednou chodí bos v oděvu prostém jako nějaký poustevník. Jeden z nich dokonce hanebně ho potupil.

Norbert vida nezbytí, vzdal se kanovníckého obročí a odebral se k papeži Gelasiovi II., jenž v tu dobu dlel v jižní Francii. Papež přesvědčiv se, že Norbert jest kněz ducha opravdu zbožného a apoštolského, dal mu plnou moc, aby rozvinul misionářskou činnost všude, kde toho uzná potřebu.

Jako pravý apoštol chodil pak Norbert krajinami francouzskými a německými, hlásaje všude evangelium a probuzuje lid k životu v pravdě křesťanskému. Působil velmi blahodárně; na mnohých místech dokonce i staré rozepře mezi obcemi, městy, šlechtici a obecným lidem tak urovnal, že všichni mu byli za to upřímně vděční.

Nemálo v misionářské činnosti mu bylo na prospěch, že chodil bos a v chatrném oděvu a že ne-

maje nikde vlastního přístřeší, žil chudě jen z almužen, které mu lidé z útrpnosti rádi sami poskytovali, prosíce ho, aby se za ně modlil.

Na svých misionářských cestách setkal se jednou Norbert s bývalým svým přítelem Burkardem, který tou dobou byl biskupem kambrayským. Burkard divě se tomu, jaká změna se s ním stala, dal svolení své k tomu, aby jeho kaplan, jménem Hugo, se k němu přidružil. Později přidal se k Norbertovi také Evermod, Antonín a Valdman, kteří pak se stali učelivými jeho žáky a věrnými druhy.

R. 1119 se konal v Remeši církevní sněm. Norbert se tam též odebral. Tehdejší papež Kalist II. jsa potěšen jeho skvělými úspěchy, jej vybídl, aby ve své misionářské práci vytrvale pokračoval k záchraně nesmrtelných duší a k upevnění církve Kristovy.

Laonský biskup Bartoloměj dověděl se, jak Norbert u papeže dopadl, chopil se té příležitosti a přiměl ho, aby se odebral do jeho diecése. Norbert přání jeho rád vyhověl a odebral se s ním do města Laonu. Tam připadl mu úkol, aby povzbudil kanovníky k životu, jakého církevní předpisy na nich vyžadovaly. Ale kanovníci hovíce životu svěťáckému, upřímných slov Norbertových nedbali a žili nadále svým choutkám.

Biskup Bartoloměj váže si neobyčejně Norberta, navrhl mu, aby si v jeho diecési vyhledal místo, kde by mohl ke cti a chvále Boží trvale působiti. Norbertovi ku podivu se zalíbilo divoké a bahnité údolí Vois, dvě hodiny cesty od Laonu vzdálené.

Místo to prý mu ve snách Rodička Boží ukázala, a Norbert je tedy počal nazývati »pratum praemonstratum«, z čehož jest odvozeno slovo »premonstráti«, kterého dosud užívá řád řeholních kanovníků, jež Norbert založil, a papež Honorius II. r. 1126 potvrdil.

V údolí Vois vystavěl Norbert zanedlouho klášter a chrám, do něhož převezl ostatky sv. Gereona a sv. bratří Evaldů. Chrám byl zasvěcen Marii Panně, kterou Norbert vždy něžně uctíval a již zvolil za zvláštní ochránkyni nového řádu, který tam založil.

Nadšených mladých mužů, kteří toužili po životě řeholním a po činnosti misionářské, nahrnulo se k němu hned s počátku mnoho. Norbert dal jim řeholní pravidla sv. Augustina. Obzvláště však jim uložil, aby zachovávaly příkaz úplné chudoby, pokory a mlčelivosti, pilně se vzdělávali, vedli lid k Bohu, starali se o čistotu a výzdobu chrámu a pečovali o chudinu i pocestné.

Příčiněním Norbertovým se řád premonstrátů rychle rozšiřoval, zejména ve Francii a v Belgii. Premonstráti, jejichž sebezapření a neúnavná misionářská činnost byly všude uznávány, těšili se velké vážnosti u prostých lidí, ba i u šlechty, která je ráda podporovala.

Norbert na svých misionářských cestách se dostal až do Vestfálska, kde na hradě Kapenberku získal rytíře Otu, Bohumíra a sestru jejich Blaženu, kteří vstoupili všichni do řádu premonstrátského. Příkladu jejich následovala též Bohumírova manželka.

Tou dobou řádil v Nizozemí, zejména v Antverpách, bludař Tanchelm, jenž broje proti ka-

tolické bohoslužbě a zvláště proti Nejsvětější svátosti oltární, hlásal, že je roven Kristu, že v něm přebývá plnost Ducha sv.. a že se co nejdříve zasnoubí s Pannou Marií. Výmluvností svou zmámil lid tak, že v zástupech se hrnul za ním a dary ho takřka zasypával. Učiniv z Antverp po stránce mravní hotové Ninive, ohrožoval se 3000 ozbrojenci pravověrné katolíky. Marně přicházeli kněží, aby svedenému lidu otevřeli oči, hanebné učení se rozmáhalo čím dál tím více. Proti Tanchelmovi konec konců vystoupil Norbert. Kacířství pak zakrátko se rozpadlo, a Tanchelm utekl z Antverp s hanbou.

R. 1126 byl Norbert ve Špýru zvolen za arcibiskupa magdeburského. Do Magdeburku se odebral pěšky v rouchu jako vždycky velmi chatrném. Vrátný u brány arcibiskupského paláce maje ho za žebráka, ani dovnitř ho nechtěl pustiti. Dovědév se pak, že je to nový arcibiskup, ulekl se a chtěl utéci. Norbert však ho konejšil: »Neboj se, neboť jsi mne prohlédl lépe než všichni ti, kteří mne nehodného přinutili, abych přijal důstojnost arcibiskupskou!«

Norbert dosednuv na arcibiskupský stolec, měl velkou potíž s diecésí, která byla strašlivě zanedbána. Sám zachovával přísně řeholní chudobu, počal hájiti rázně statků a práv arcibiskupských. Se zápalem pravé apoštolské horlivosti zasazoval se též o nápravu mravů a povznesení náboženského života.

Horlivostí a rozhodností svou však popudil proti sobě některé šlechtice a církevní hodnostáře, kteří několikráte zosnovali zákeřný útok na jeho život. Ale Norbert dovedl na ně s tako-

vou láskou a smířlivostí působiti, že na konec se mu všichni podrobili a stali se jeho upřímnými ctiteli.

Od té doby měl Norbert ve své diecési klid a pořádek. V práci apoštolské však neustával. Šíře všude úctu k Nejsvětější svátosti a k Panně Marii, obracel též zřetel k Slovanům, kteří byli pod jeho pravomocí. K Bodrcům a Luticům poslal kněze Vicelina a jiné misionáře, kteří tam blahodárně působili.

Německý císař, Lotar II., si Norberta velice vážil. Vypraviv se s vojskem do Italie, aby učinil konec roztržce v církvi, vzal ho s sebou. Norbert dobyt si svou rozšafností nemalé zásluhy o to, že na stoliči Petrovu byl uveden papež Inocenc II., byl pak jmenován primasem německým.

Z důstojenství toho dlouho se však Norbert netěšil, neboť vrátiv se z Italie do Magdeburka, onemocněl a zakrátko dne 6. června r. 1134 zemřel. Tělo jeho odpočívalo v Magdeburku. Když však město to přijavši učení Luterovo, nevážilo si ostatků sv. Norberta, dal je r. 1627 císař Ferdinand II. převézt na Strahov do Prahy.

Olomoucký biskup, Jindřich Zdík, získal si zásluhu o to, že premonstráti se r. 1141 v naší vlasti usadili. V Čechách a na Moravě mívali kdysi 10 klášterů mužských a 3 ženské. Nyní drží u nás jen 4 kláštery mužské, z nichž nejstarší jest Strahov.

»Člověk, který miluje kázeň, miluje moudrost, kdo však nenávidí domluvu, nemoudrý jest.«

(Př. 12, 1.)

*

*

B O J O V N Í C I B O Ž Í

N A P S A L V Á C L A V K R O N U S

S E Š I T 18

C E N A 50 H A L .